

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Obce Hrabičov**, IČO: 00 320 650, v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. Janou Šálkovou ml., advokátkou, so sídlom v Žarnovici, Bystrická 101, proti žalovanému **V. B.**, bývajúcemu v H., v dovolacom konaní zastúpenému JUDr. Jánom Reptišom, advokátom, so sídlom v Žiari nad Hronom, Námestie Matice Slovenskej 4, **o uloženie povinnosti odstrániť hnutel'né veci a zdržať sa umiestňovania hnutel'ných vecí**, vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp.zn. 5 C 175/2009, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. marca 2011, sp.zn. 17 Co 237/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a .**

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom z 23. augusta 2010, č.k. 5 C 175/09-84 uložil žalovanému povinnosť odstrániť železnú bránu, nachádzajúcu sa v oplotení KNC parc. č. X., zapísanú na LV č. X., k.ú. H., v časti hranice so štátnou komunikáciou III. triedy na parc. č. X., odstrániť ďalšiu bránu v oplotení KNC parc. č. X., zapísanú na LV č. X., k.ú. H. v časti hranice KNE parc. č. X., odstrániť z miestnej komunikácie vedúcej k IBV, zriadenej na KNC parc. č. X., zapísanej na LV č. X., k.ú. H., dočasnú stavbu - unimo bunku, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Okrem toho uložil žalovanému povinnosť zdržať sa umiestňovania hnutel'ných vecí na miestnej komunikácii vedúcej k IBV, nachádzajúcej sa na KNC parc. č. X., zapísanej na LV č. X., k.ú. H. a zriaďovania iných prekážok, brániacich prejazdu po tejto komunikácii. Osobitnými výrokmi napokon rozhodol o povinnosti žalovaného nahradiť trovy konania žalobkyni i trovy štátu. Vychádzal zo zistenia, že

žalobkyňa je vlastníkom predmetnej miestnej cesty a teda, že je daná jej aktívna legitímácia v spore a že žalovaný ruší jej vlastnícke právo. Keďže žalovaný zasahuje do vlastníckeho práva žalobkyne k predmetnej miestnej komunikácii tým, že na nej vytvoril prekážky, v dôsledku ktorých táto komunikácia nie je priechodná, žalobnému návrhu v plnom rozsahu vyhovel.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 23. marca 2011, sp.zn. 17 Co 237/2010 ako súd odvolací, rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil. Konštatoval, že rozhodnutie okresného súdu, ktorým v plnom rozsahu vyhovel žalobe na ochranu vlastníckeho práva žalobcu k predmetnej miestnej komunikácii, je vecne správne. V celom rozsahu sa stotožnil i s odôvodnením jeho rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.), ktoré považoval za jasné, zrozumiteľné a presvedčivé, a teda spĺňajúce zákonné podmienky odôvodnenia uvedené v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia poukázal na najzásadnejšie aspekty, ktorými reagoval na argumenty žalovaného uvedené v odvolaní.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal včas dovolanie žalovaný. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok krajského i okresného súdu zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Dovolanie podal z dôvodov uvedených v ustanoveniach § 237 písm. b/ a f/ O.s.p. a „§ 241 ods. 2 písm. c/ a d/ O.s.p.“ Uviedol, že súd rozhodol o návrhu niekoho, kto nebol oprávnený k podaniu návrhu. Žalobkyňa nemala oprávnenie vystupovať v konaní a teda nemala ani spôsobilosť byť účastníkom konania. Namietal tiež odňatie možnosti konať pred súdom v odvolacom konaní, keďže jeho odvolanie bolo prejednané a bolo o ňom rozhodnuté na neverejnom zasadnutí. Vytýkal súdom nižšieho stupňa, že v odôvodnení rozsudku neuviedli kedy a akým spôsobom a na základe akých dokladov došlo k zápisu vlastníckeho práva žalobkyne. Dovolanie odôvodnil tiež tým, že okresný i krajský súd nesprávne zistili skutkový stav veci a že napadnuté rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci.

Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby dovolací súd tento mimoriadny opravný prostriedok žalovaného zamietol a priznal jej náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená osoba (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento

opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.). Dovolanie prejednal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci žalovaný napadol dovolaním rozsudok odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (§ 219 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 ods. 2 a ods. 3 O.s.p.

Rozhodnutiu odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie dovolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci. Preto dovolanie podľa § 238 ods. 2 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nejedná sa ani o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani nešlo o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolanie nie je preto prípustné ani podľa § 238 ods. 3 O.s.p.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j., či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom).

S prihliadnutím na obsah dovolania, sa dovolací súd osobitne zamerlal na otázku, či konanie pred súdmi nižších stupňov nebolo postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm. b/ a f/ O.s.p.

Podľa § 237 písm. b/ O.s.p. je dovolanie prípustné ak ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania.

Podľa žalovaného bolo v predmetnej veci rozhodnuté na návrh niekoho, kto oprávnený k podaniu návrhu ani nebol a nemal ani spôsobilosť byť účastníkom konania. Z takejto argumentácie žalovaného je zrejmé, že si neuvedomuje rozdiel medzi vecnou legitimáciou a spôsobilosťou byť účastníkom konania, najmä to, že z hľadiska naplnenia skutkovej podstaty dovolacieho dôvodu uvedeného v § 237 písm. b/ O.s.p. nie je rozhodujúci vzťah vyplývajúci z hmotného práva, ale otázka spôsobilosti byť účastníkom konania, ktorou sa rozumie spôsobilosť subjektov mať procesné práva a povinnosti, ktoré procesné právo priznáva účastníkom konania. Ide teda o procesnú subjektivitu, upravenú v § 19 O.s.p. tak, že ju má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, na ktorý musí súd prihliadať v každom štádiu konania a má za následok zastavenie konania (§ 103, § 104 ods. 1 O.s.p.). V prípade, že súd takto nepostupuje, zaťaží konanie vadou podľa § 237 písm. b/ O.s.p.

Podľa § 18 ods. 1 OZ spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby.

Podľa § 1 ods. 1, veta druhá zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa Obce Hradičovo je právnickou osobou, a teda má spôsobilosť mať práva a povinnosti, čím je podmienená jej spôsobilosť byť účastníkom konania.

Od procesnej spôsobilosti treba dôsledne diferencovať vecnú legitimáciu, ktorá predstavuje hmotnoprávny vzťah účastníka konania k prejednávanej veci a má ju iba ten, kto je subjektom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorom sa v konaní rozhoduje. Nedostatok vecnej

legitimácie (aktívnej na žalujúcej strane alebo pasívnej na žalovanej strane) nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia podľa § 237 O.s.p., ale vedie k zamietnutiu žaloby meritórnym rozhodnutím. Konanie súdov nižších stupňov preto nie je postihnuté vadou podľa § 237 písm. b/ O.s.p.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné, ak bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom vylúčil účastníka konania z realizácie jeho procesných práv, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Podľa názoru dovolacieho súdu v posudzovanej veci konanie pred odvolacím súdom nebolo takouto vadou postihnuté.

Dovolateľ namietal porušenie (odňatie) jeho práva účasti na odvolacom konaní tým, že sa rozhodlo na „neverejnom zasadnutí“, z čoho možno vyvodiť záver, že namieta nesprávnosť postupu odvolacieho súdu, ktorý odvolanie prejednal a o ňom rozhodol bez nariadenia pojednávania. Táto námietka dovolateľa však opodstatnená nie je.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom v čase rozhodnutia odvolacieho súdu (aj celého konania na odvolacom súde) na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom v čase rozhodnutia odvolacieho súdu).

Keďže z obsahu spisu nevyplýva, že by boli dané dôvody pre nariadenie pojednávania podľa § 214 ods. 1 O.s.p. (krajský súd pred vyhlásením rozsudku dokazovanie nedoplňoval ani nezopakoval, súd prvého stupňa nerozhodol podľa § 115a O.s.p. bez nariadenia pojednávania a nariadenie pojednávania nevyžadoval dôležitý verejný záujem), odvolací súd v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. rozhodol o odvolaní bez nariadenia pojednávania. Rozhodnutie iba verejne vyhlásil v súlade s ustanovením § 156 ods. 3 O.s.p. Postupom odvolacieho súdu plne rešpektujúcim platnú úpravu Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom v čase rozhodnutia nemohlo preto dôjsť k odňatiu možnosti žalovaného pred súdom konať (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 362/09).

V súvislosti s námietkou žalovaného, ktorá sa týkala odôvodnenia napadnutého rozsudku dovolací súd upozorňuje na uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003 a II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005. Podľa týchto rozhodnutí všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Uvedené rozhodnutie napĺňa kritériá na odôvodnenie súdnych rozhodnutí ustanovené v § 157 ods. 2 O.s.p.

Pokiaľ ide o námietku žalovaného spochybňujúcu správnosť zistenia skutkového stavu veci, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie nie je možné odôvodniť tým, že odvolací súd neúplne zistil skutkový stav veci, resp. že dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávnych (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Námietky v tomto smere vznesené bez ďalšieho nespôsobujú ani vadu konania v zmysle § 237 O.s.p.

Vadu konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli spôsobilé založiť ani právne závery, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Právne posúdenie veci súdom je totiž realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 O.s.p., pretože právnym posúdením veci súd nemôže založiť žiadnu procesnú vadu, ktorá je uvedená v tomto ustanovení.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd jej však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože trovy žalobkyne, ktoré vznikli v súvislosti s vyjadrením jej zástupcu k dovolaniu, nepovažoval, vzhľadom na neprípustnosť dovolania, za potrebné na účelne bránenie práva (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. júna 2012

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová